

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 148/21
V Luxemburgu 2. septembra 2021

Rozsudok vo veci C-350/20
O. D. a i./Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS)

Štátni príslušníci tretích krajín, ktorí sú držiteľmi jednotného pracovného povolenia získaného na základe talianskej právnej úpravy preberajúcej smernicu Únie, majú nárok na príspevok pri narodení dieťaťa a príspevok v materstve, ako sú stanovené v talianskej právnej úprave

Talianske orgány odmietli priznať príspevok pri narodení dieťaťa a príspevok v materstve viacerým štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí sa oprávnené zdržiavajú v Taliansku a sú držiteľmi jednotného pracovného povolenia získaného na základe talianskej právnej úpravy preberajúcej smernicu 2011/98¹. Toto odmietnutie bolo odôvodnené skutočnosťou, že tieto osoby v rozpore s požiadavkami zákona č. 190/2014 a legislatívneho dekrétu č. 151/2001 nemajú postavenie osoby s dlhodobým pobytom.

Podľa zákona č. 190/2014, ktorý s cieľom podporiť pôrodnosť a prispieť na náklady spojené s pôrodom zavádza príspevok pri narodení dieťaťa na každé dieťa, ktoré sa narodilo alebo bolo osvojené, sa totiž príspevok mesačne vypláca talianskym štátnym príslušníkom, štátnym príslušníkom iných členských štátov, ako aj štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí sú držiteľmi povolenia na dlhodobý pobyt. Legislatívny dekrét č. 151/2001 priznáva príspevok v materstve ženám, ktoré majú bydlisko v Taliansku a sú štátnymi príslušníkmi tohto členského štátu či iného členského štátu Únie, alebo držiteľkami povolenia na dlhodobý pobyt, a to na každé dieťa, ktoré bolo po 1. januári 2001 narodené alebo umiestnené s cieľom jeho osvojenia, alebo osvojené bez umiestnenia.

Dotknutí štátni príslušníci tretích krajín napadli toto odmietnutie na talianskych súdoch. Corte suprema di cassazione (Kasačný súd, Taliansko), ktorý sa domnieval, že systém príspevkov pri narodení dieťaťa okrem iného porušuje viaceré ustanovenia talianskej ústavy, sa v rámci týchto sporov obrátil na Corte costituzionale (Ústavný súd, Taliansko) s otázkami o súlade zákona č. 190/2014 s Ústavou v rozsahu, v akom tento zákon v prípade štátnych príslušníkov tretích krajín podmieňuje priznanie príspevku pri narodení dieťaťa skutočnosťou, že majú postavenie osoby s dlhodobým pobytom. Z rovnakých dôvodov bola tomuto poslednému uvedenému súdu predložená aj otázka týkajúca sa súladu legislatívneho dekrétu č. 151/2001 o príspevku v materstve s Ústavou.

Keďže sa Corte costituzionale domnieva, že zákaz svojvoľnej diskriminácie a ochrana materstva a detstva, ktoré zaručuje talianska Ústava, sa majú vykladať s ohľadom na záväzné usmernenia poskytnuté právom Únie, požiadal Súdny dvor, aby spresnil rozsah práva na prístup k dávkam sociálneho zabezpečenia, ktoré uznáva článok 34 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“), a práva na rovnosť zaobchádzania v oblasti sociálneho zabezpečenia, ktoré

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/98/EÚ z 13. decembra 2011 o jednotnom postupe vybavovania žiadostí o jednotné povolenie na pobyt a zamestnanie na území členského štátu pre štátnych príslušníkov tretích krajín a o spoločnom súbore práv pracovníkov z tretích krajín s oprávneným pobytom v členskom štáte (Ú. v. EÚ L 343, 2011, s. 1).

pracovníkom, ktorí sú štátnymi príslušníkmi tretích krajín,² priznáva článok 12 ods. 1 písm. a) smernice 2011/98.

Súdny dvor vo svojom rozsudku vyhlásenom veľkou komorou potvrdil právo štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú držiteľmi jednotného povolenia, poberať v súlade s článkom 12 ods. 1 písm. e) smernice 2011/98 príspevok pri narodení dieťaťa a príspevok v materstve, ktoré stanovuje talianska právna úprava.

Posúdenie Súdny dvorom

Súdny dvor v prvom rade spresnil, že vzhľadom na to, že článok 12 ods. 1 písm. e) smernice 2011/98 konkretizuje právo na prístup k dávkam sociálneho zabezpečenia, zakotvené v článku 34 ods. 1 a 2 Charty, treba preskúmať otázku týkajúcu sa súladu talianskej právnej úpravy s právom Únie len z hľadiska tejto smernice.

V druhom rade, keďže rozsah pôsobnosti tohto ustanovenia smernice, ktoré odkazuje na nariadenie č. 883/2004³, určuje toto uvedené nariadenie, Súdny dvor overil, či príspevok pri narodení a príspevok v materstve, o ktoré ide vo veci samej, predstavujú dávky patriace do odvetví sociálneho zabezpečenia vymenovaných v článku 3 ods. 1 tohto nariadenia.

Pokiaľ ide o príspevok pri narodení dieťaťa, Súdny dvor poznamenal, že tento príspevok sa automaticky poskytuje domácnostiam, ktoré spĺňajú určité zákonom definované objektívne kritériá, bez akéhokoľvek individuálneho a diskrečného posúdenia osobných potrieb žiadateľa. Ide o peňažnú dávku, ktorá má najmä prostredníctvom verejného príspevku do rodinného rozpočtu znížiť náklady vyplývajúce zo starostlivosti o novorodené alebo osvojené dieťa. Súdny dvor z toho vyvodil, že tento príspevok predstavuje rodinnú dávku podľa článku 3 ods. 1 písm. j) nariadenia č. 883/2004.

Pokiaľ ide o príspevok v materstve, Súdny dvor uviedol, že tento príspevok sa okrem absencie dávky v materstve spojennej s pracovným vzťahom alebo výkonom slobodných povolání priznáva alebo zamietá najmä s ohľadom na majetok domácnosti, ktorej je matka súčasťou, na základe objektívneho a zákonom stanoveného kritéria, konkrétne ukazovateľa majetkovej situácie, bez toho, aby príslušný orgán mohol zohľadniť iné okolnosti týkajúce sa situácie danej osoby. Tento príspevok navyše spadá do odvetvia sociálneho zabezpečenia uvedeného v článku 3 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 883/2004.

Súdny dvor dospel k záveru, že príspevok pri narodení dieťaťa a príspevok v materstve patria do odvetví sociálneho zabezpečenia, v prípade ktorých majú štátni príslušníci tretích krajín uvedení v článku 3 ods. 1 písm. b) a c) smernice 2011/98 právo na rovnosť zaobchádzania stanovené touto smernicou.

Vzhľadom na skutočnosť, že Taliansko nevyužilo možnosť, ktorú smernica ponúka členským štátom, obmedziť rovnosť zaobchádzania,⁴ Súdny dvor dospel k názoru, že vnútroštátna právna úprava, ktorá vylučuje týchto štátnych príslušníkov tretích krajín z priznávania uvedených príspevkov, nie je v súlade s článkom 12 ods. 1 písm. e) tejto smernice.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec

² Ide o pracovníkov, ktorých sa týka článok 3 ods. 1 písm. b) a c) uvedenej smernice, teda sú nimi po prvé štátni príslušníci tretích krajín, ktorí boli prijatí do členského štátu na iné účely ako na vykonávanie zamestnania, sú oprávnení pracovať a majú povolenie na pobyt v súlade s nariadením Rady (ES) 1030/2002 z 13. júna 2002, ktorým sa stanovuje jednotný formát povolení na pobyt pre štátnych príslušníkov tretích štátov (Ú. v. ES L 157, 2002, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 3), a po druhé štátni príslušníci tretích krajín, ktorí boli prijatí do členského štátu na účely vykonávania zamestnania.

³ Nariadenie (ES) Európskeho parlamentu a Rady 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (Ú. v. EÚ L 166, 2004, s. 1; Mim. vyd. 05/005, s. 72).

⁴ Túto možnosť stanovuje článok 12 ods. 2 písm. b) smernice 2011/98.

v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499